

महाराष्ट्र चालू घडामोडी 2026

37 बातम्या • 6 सराव प्रश्न

<https://www.handwrittennotes.store/current-affairs-in-marathi/maharashtra>

विषयवार बातम्या

राष्ट्रीय 9 बातम्या

- 25 ऑक्टो** महाराष्ट्राच्या पशुसंवर्धन विभागाने **मिशन मुरघास** सुरू केले आहे: 'मागेल त्याला मुरघास' योजनेअंतर्गत मराठवाडा आणि विदर्भातील दुष्काळग्रस्त 19 जिल्ह्यांतील दूध उत्पादकांना मुरघासाच्या प्रत्येक किलोमागे **3 रुपये** मिळतात; ही मदत प्रत्येक जनावरासाठी दररोज पाच किलो, याप्रमाणे 90 दिवस मिळेल.
- 25 ऑक्टो** तेलंगणाचे मुख्यमंत्री रेवंत रेड्डी हे **तुम्पिडीहट्टी बॅरेज**च्या उंचीबाबत चर्चा करण्यासाठी 25 ऑक्टोबर 2026 रोजी महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची भेट घेणार होते.
- 25 ऑक्टो** 'मोबिलायझेशन फॉर एड्स सुरक्षा' मोहिमेत महाराष्ट्राने प्रगती नोंदवली आहे: धुळे, नंदुरबार, छत्रपती संभाजीनगर, जालना, चंद्रपूर आणि सांगली हे सहा जिल्हे 'सुरक्षित' ठरले असून 23 जिल्हे 'सक्षम' आहेत; राज्याने 1 डिसेंबरपर्यंत सर्व 36 जिल्ह्यांत 95:95:95 चे लक्ष्य ठेवले आहे.
- 24 ऑक्टो** **मुंबई उच्च न्यायालयाने** मुंबईतील **भेंडी बाजार** समूह पुनर्विकास योजनेची कायदेशीर वैधता कायम ठेवली; **सैफी बुन्हाणी अपलिफ्टमेंट ट्रस्ट**तर्फे राबवली जाणारी ही **66,264.72 चौरस मीटर** क्षेत्रावरील नागरी पुनरुज्जीवन योजना आहे.
- 23 ऑक्टो** महाराष्ट्राच्या नोंदणी विभागाने आपली विवाह नोंदणी प्रणाली **डिजिटल** करीत असून, 2023 पासून दिलेली डिजिटल स्वाक्षरीची 1,08,870 विवाह प्रमाणपत्रे आता डाउनलोड करता येतील; महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी तसे निर्देश दिले होते.
- 22 ऑक्टो** मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी 22 ऑक्टोबर 2026 रोजी मुंबईतील तीन उड्डाणपुलांचे ऑनलाइन उद्घाटन केले: **शीव** स्थानकाजवळ, **विद्याविहार** स्थानकाजवळ आणि **गोरेगाव-मुलुंड जोडरस्ता**वर.
- 21 ऑक्टो** महाराष्ट्राने संयुक्त राष्ट्रांच्या जागतिक अन्न कार्यक्रमाच्या सहकार्याने **नाशिक** येथे आपले पहिले **अन्नपूर्ती धान्य ATM** सुरू केले, ज्याद्वारे सार्वजनिक वितरण प्रणालीचे धान्य चोवीस तास मिळेल. नागपूर आणि ठाणे येथे आणखी दोन ATM नियोजित आहेत.
- 16 ऑक्टो** महाराष्ट्राने 16 ऑक्टोबर 2026 रोजी शासन निर्णय काढून मार्च 2027 पर्यंतच्या प्रलंबित दाव्यांचा निपटारा झाल्यानंतर **माझी कन्या भाग्यश्री** योजना बंद करण्याचा आणि तिच्या जागी 1 लाख रुपयांपर्यंत उत्पन्न असलेल्या कुटुंबांसाठी **लेक लाडकी योजना** लागू करण्याचा निर्णय घेतला.
- 16 ऑक्टो** महिला व बालकल्याण विभागातील फेरबदलांचा भाग म्हणून महाराष्ट्र **क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले बालसंगोपन योजना** MahaDBT वर आणत आहे. पर्यायी कौटुंबिक काळजीची गरज असलेल्या पात्र बालकांना 2,250 रुपये आणि स्वयंसेवी संस्थांना 250 रुपये दिले जातात.

राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेश 1 बातम्या

- 23 ऑक्टो** महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी माजी **अग्निवीरां**साठी सरकारी नोकऱ्यांत आरक्षणाची घोषणा केली; महाराष्ट्रातील नौदलाच्या 282 अग्निवीरांची पोलीस शिपाई म्हणून नियुक्ती केली जाईल.

अर्थव्यवस्था आणि बँकिंग 7 बातम्या

- 25 ऑक्टो** महाराष्ट्र **वाढवण बंदराजवळ 2,500 ते 5,000 एकरांचे रासायनिक उद्योग उद्यान** उभारण्याच्या तयारीत असून त्यासाठी केंद्राची मंजूरी मागितली आहे, असे 25 ऑक्टोबर 2026 च्या वृत्तात म्हटले आहे.
- 25 ऑक्टो** **नैना** (नवी मुंबई विमानतळ प्रभाव अधिसूचित क्षेत्र) मधील पायाभूत कामांच्या भूमिपूजनप्रसंगी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले की, 94 गावांचा समावेश असलेल्या 225.59 चौरस किमी क्षेत्रावरील सिडकोच्या प्रकल्पातून **15 लाखांपर्यंत रोजगार** निर्माण होऊ शकतात.

3. **22 ऑक्टो** फडणवीस यांनी **नागपूरमधील अवाडा**च्या सौर उत्पादन प्रकल्पाचे कौतुक केले, जिथे 3 GW क्षमतेचे N-टाइप TOPCon सौर सेल कार्यरत आहेत, आणि नागपूर सौर उपकरण निर्मितीचे राष्ट्रीय केंद्र बनू शकते, असे ते म्हणाले.
4. **21 ऑक्टो** PM-SETU सुकाणू समितीने **पुणे** (241 कोटी रुपये, भागीदार BVG इंडिया) आणि **छत्रपती संभाजीनगर** (238.01 कोटी रुपये, भागीदार बेलराइज इंडस्ट्रीज) येथील ITI क्लस्टरना मंजूरी दिली; प्रत्येकात एक हब ITI आणि चार स्पोक ITI आहेत.
5. **21 ऑक्टो** प्रवासी वाहतुकीचे पर्याय वाढवण्यासाठी सहकारी **भारत टॅक्सी** सेवा 21 ऑक्टोबर 2026 रोजी **नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर** सुरू करण्यात आली.
6. **13 ऑक्टो** कर्नाटक, उत्तर प्रदेश आणि तमिळनाडूसह **गुजरात** आणि **महाराष्ट्र** यांना नव्या 12 राज्यांच्या **GST स्थायी समितीत** कायमस्वरूपी जागा मिळाल्या. उर्वरित सात जागा दर दोन वर्षांनी आलटून पालटून दिल्या जातात.
7. **13 ऑक्टो** मुंबईतील बैठकीत जहाजबांधणीसाठीच्या दोन विमा पॉलिसी सुरू करण्यात आल्या: राष्ट्रीय जहाजबांधणी अभियानांतर्गत निर्यात प्रकल्पांसाठी ECGC ची **SbPCP** आणि देशांतर्गत प्रकल्पांसाठी न्यू इंडिया अॅश्युरन्सची **BCSPS**.

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान 3 बातम्या

1. **25 ऑक्टो** **AIIMS नागपूरला** राष्ट्रीय रोग नियंत्रण केंद्राकडून बायोसेफ्टी लेव्हल-III प्रयोगशाळेसाठी **30 कोटी रुपयांची** मंजूरी मिळाली असून ही प्रयोगशाळा सुमारे वर्षभरात सुरू होईल आणि NIV पुणेवरील अवलंबित्व कमी होईल, अशी अपेक्षा आहे.
2. **23 ऑक्टो** महाराष्ट्रात 2026 मधील **50 वे मरणोत्तर अवयवदान** 22 ऑक्टोबर रोजी नवी मुंबईतील अपोलो हॉस्पिटल्समध्ये नोंदले गेले, आणि **51 वे** 23 ऑक्टोबर रोजी ठाण्यातील ज्युपिटर हॉस्पिटलमध्ये झाले; दोन्ही **ZTCC मुंबई**च्या राज्य वाटप मार्गदर्शक तत्वांनुसार.
3. **15 ऑक्टो** पुण्यातील **भारतीय उष्णकटिबंधीय हवामानशास्त्र संस्था (IITM)** येथे APARC अर्ली करिअर रिसर्च वर्कशॉप 2026 चे आयोजन करण्यात आले; उदयोन्मुख विज्ञान, तंत्रज्ञान व नवोन्मेष परिषदेची (**ESTIC 2026**) हा पूर्वतयारी कार्यक्रम होता.

संरक्षण आणि सुरक्षा 3 बातम्या

1. **23 ऑक्टो** **DRDO ARDE (पुणे)**ने HAL च्या ALH Mk-IV (रुद्र) आणि LCH प्रचंड यांसाठीच्या भारताच्या पहिल्या स्वदेशी **20 मिमी विमान तोफ आणि बुर्ज** (गन व टरेट) साठी **SSS डिफेन्स** आणि **कल्याणी समूह** यांना विकास-सह-उत्पादन भागीदार म्हणून शॉर्टलिस्ट केले; उत्पादनाचे प्रमाण 60:40 असेल.
2. **23 ऑक्टो** सोलर डिफेन्स अँड एरोस्पेस लि. (नागपूर) ने लष्कराला **नागास्त्र** लोइटरिंग म्युनिशन्स पोहोचवली; चाचण्या ऑगस्ट 2026 मध्ये राजस्थानातील महाजन फील्ड फायरिंग रेंजवर झाल्या. प्रकाराचे नाव आणि वितरणाची तारीख याबाबत वृत्तांत तफावत आहे.
3. **13 ऑक्टो** भारतीय तटरक्षक दलाने महाराष्ट्रातील रत्नागिरी येथे पहिले स्वदेशी **ALH MK-III हेलिकॉप्टर (CG 875)** तटरक्षक प्रदेश (पश्चिम) मध्ये दाखल केले. ते 12.7 मिमी मशीन गनने सज्ज आहे.

पर्यावरण आणि परिसंस्था 2 बातम्या

1. **23 ऑक्टो** महाराष्ट्राच्या पर्यावरणमंत्री **पंकजा मुंडे** यांनी मुंबई महानगर क्षेत्रासाठी स्वच्छ हवा कृती कार्यक्रम जाहीर केला; 2019 च्या राष्ट्रीय स्वच्छ हवा कार्यक्रमाच्या धर्तीवर महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या (MPCB) निधीतून 200 ते 300 कोटी रुपयांचा राज्यव्यापी **M-CAP** तयार करण्याचीही विभागाची योजना आहे.
2. **22 ऑक्टो** **मुंबई उच्च न्यायालयाने** 22 ऑक्टोबर 2026 रोजी मुंबईच्या हवेच्या गुणवत्तेला **आणीबाणीची** परिस्थिती म्हटले आणि नागरी संस्थांना धूळ नियंत्रण आणि औद्योगिक उत्सर्जनावर कृती आराखडा सादर करण्याचे आदेश दिले.

क्रीडा 2 बातम्या

1. **25 ऑक्टो** नाशिक जिल्ह्यात नाशिक-त्र्यंबकेश्वर कुंभमेळा प्राधिकरणाने कोजागिरी पौर्णिमेला सामूहिक **शंखनाद** आयोजित केला; त्यात **517 सहभागींनी** आधीचा 303 चा विक्रम मोडून गिनीज विक्रम केल्याचे वृत्त आहे.
2. **24 ऑक्टो** मुंबईच्या चाळी आणि झोपडपट्ट्यांतील 11 तरुणांच्या संघाने **नेपाळमध्ये** (23 ते 25 ऑक्टोबर) झालेल्या पहिल्या **बॉक्स लंगडी विश्वचषक** स्पर्धेत अंतिम सामन्यात थायलंडचा **19-15** असा पराभव करून सुवर्णपदक जिंकल्याचे वृत्त आहे.

पुरस्कार आणि सन्मान 4 बातम्या

1. **25 ऑक्टो** महाराष्ट्राच्या शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळाचा आदिवासी ब्रँड **शबरी नॅचरल्स**ला वारली, गोंड आणि चित्रकथी कलांपासून प्रेरित पॅकेजिंगसाठी जपानचा **गुड डिझाइन अवॉर्ड** आणि इंडिया डिझाइन मार्क मिळाला; 'मन की बात'मध्ये पंतप्रधानांनी त्याचे कौतुक केले.
2. **22 ऑक्टो** 28 वे **चार्ल्स कोरिया सुवर्णपदक 2026** (मुंबई) **कोची**मधील एका वास्तुकला विद्यार्थ्याला '**एनर्जी कॉमन्स**' या प्रबंधासाठी मिळाले. पुरस्काराची रक्कम 25,000 रुपये असून 'डिझाइनद्वारे समानता' ही संकल्पना होती.
3. **22 ऑक्टो** ग्लोबल फायनान्स 2026 चे इतर विजेते: **बँको सॅटॅंडर** (जगातील सर्वोत्तम बँक), DBS (कॉर्पोरेट), BBVA (उदयोन्मुख बाजारपेठा) आणि इकोबँक (फ्रंटियर बाजारपेठा). SBI ची स्थापना 1 जुलै 1955 रोजी झाली, मुख्यालय मुंबईत आहे आणि तिची मुळे बँक ऑफ कलकत्ता (1806) मध्ये आहेत.
4. **12 ऑक्टो** महाराष्ट्रातील **गडचिरोली** जिल्हा नीती आयोगाच्या आकांक्षी जिल्हे कार्यक्रमाच्या एप्रिल ते जून 2026 च्या एकूण **डेल्टा क्रमवारीत** जम्मू-काश्मीरच्या बारामुल्लाच्या पुढे अव्वल ठरला, तसेच कृषी आणि जलसंपदा क्षेत्रातही त्याने पहिला क्रमांक मिळवला.

नियुक्त्या 1 बातम्या

1. **22 ऑक्टो** **सतीश वाघोले** यांची **महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगा**च्या (MPSC) अतिरिक्त अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली; आयोगाच्या परीक्षांमध्ये अनियमिततेचे आरोप होत असतानाच ही नियुक्ती झाली आहे.

शिखर परिषदा, करार आणि सराव 1 बातम्या

1. **13 ऑक्टो** केंद्रीय मंत्री सर्बानंद सोनोवाल यांच्या अध्यक्षतेखाली मुंबईत **21 वी सागरी राज्य विकास परिषद** भरली. सर्व बंदरांमध्ये **वन नेशन वन पोर्ट** सुधारणा आणि सागरी एकल खिडकी (Maritime Single Window) एकात्मिकरण पूर्ण करण्यासाठी मार्च 2027 ही मुदत ठरवण्यात आली.

महत्वाचे दिवस 2 बातम्या

1. **26 ऑक्टो** भारतातील दुसरी **वंदे भारत स्लीपर** गाडी **बेंगलुरु-मुंबई** मार्गावर धावणार असून तिचा प्रवास सुमारे 16 तासांचा असल्याचे सांगितले जाते; ही गाडी **1 नोव्हेंबरपासून** सुरू होणार असल्याचे वृत्त असून सामान्य प्रवाशांसाठी 2 नोव्हेंबरपासून सेवा उपलब्ध होईल.
2. **26 ऑक्टो** भारताच्या सशस्त्र स्वातंत्र्यलढ्याचे जनक मानले जाणारे क्रांतिकारक **वासुदेव बळवंत फडके** यांचा जन्म महाराष्ट्रातील शिरदोण येथे **4 नोव्हेंबर 1845** रोजी झाला; 2026 मध्ये त्यांची 181 वी जयंती आहे.

कला, संस्कृती आणि पर्यटन 2 बातम्या

1. **22 ऑक्टो** NFDC-नॅशनल फिल्म आर्काइव्ह ऑफ इंडियाने **पुणे** येथे चित्रपट दिग्दर्शक **ऋत्विक घटक** यांच्या चित्रपटांचा चार दिवसांचा रेट्रोस्पेक्टिव्ह आयोजित केला, ज्यात **राष्ट्रीय चित्रपट वारसा मिशन** अंतर्गत पुनर्संचयित आणि डिजिटल केलेले चित्रपट दाखवण्यात आले.
2. **13 ऑक्टो** चौथी **जागतिक हिंदू काँग्रेस** डिसेंबर 2026 मध्ये **मुंबई**तील जिओ वर्ल्ड कन्व्हेंशन सेंटर येथे होणार असून 60 हून अधिक देशांतील 4,000 पेक्षा जास्त प्रतिनिधी उपस्थित राहण्याची अपेक्षा आहे.

सराव प्रश्न 6 बातम्या

1. मुंबईतील संधाने जिंकलेला पहिला बॉक्स लंगडी विश्वचषक ऑक्टोबर 2026 मध्ये कोणत्या देशात झाला?
 - A. भूतान
 - B. थायलंड
 - C. श्रीलंका
 - D. नेपाळ

2. महाराष्ट्राच्या 'मागेल त्याला मुरघास' योजनेत मराठवाडा आणि विदर्भातील दूध उत्पादकांना प्रति किलो मुरघासासाठी किती अनुदान दिले जाते?
- A. 1 रुपया
B. 2 रुपये
C. 3 रुपये
D. 5 रुपये
3. बायोसेफ्टी लेव्हल-III प्रयोगशाळेसाठी राष्ट्रीय रोग नियंत्रण केंद्राने AIIMS नागपूरला किती निधी मंजूर केला?
- A. 10 कोटी रुपये
B. 30 कोटी रुपये
C. 50 कोटी रुपये
D. 100 कोटी रुपये
4. 25 ऑक्टोबर रोजी चर्चेत आलेल्या महाराष्ट्रातील NAINA प्रकल्पाचा विस्तार काय आहे?
- A. नवी मुंबई विमानतळ प्रभाव अधिसूचित क्षेत्र
B. नवीन विमानतळ औद्योगिक अधिसूचित क्षेत्र
C. नवी मुंबई कृषी औद्योगिक क्षेत्र
D. राष्ट्रीय विमानतळ पायाभूत सुविधा अधिसूचित क्षेत्र
5. 'मोबिलायझेशन फॉर एड्स सुरक्षा' मोहिमेत महाराष्ट्रातील यापैकी कोणता जिल्हा 'सुरक्षित' ठरला?
- A. पुणे
B. नाशिक
C. सांगली
D. ठाणे
6. महाराष्ट्राच्या कोणत्या आदिवासी ब्रँडला पॅकेजिंगसाठी जपानचा गुड डिझाइन अवॉर्ड मिळाला?
- A. महुआ मित्र
B. वारली नॅचरल्स
C. बांबू भारत
D. शबरी नॅचरल्स

उत्तरसूची

1. **D. नेपाळ** पहिली स्पर्धा 23 ते 25 ऑक्टोबर 2026 दरम्यान नेपाळमध्ये झाली.
2. **C. 3 रुपये** या योजनेत 19 दुष्काळग्रस्त जिल्ह्यांत प्रति जनावर दररोज पाच किलो मुरघासासाठी, 90 दिवसांसाठी, किलोमागे 3 रुपये अनुदान दिले जाते.
3. **B. 30 कोटी रुपये** AIIMS नागपूरला 30 कोटी रुपये मिळाले असून प्रयोगशाळा सुमारे एका वर्षात सुरू होईल.
4. **A. नवी मुंबई विमानतळ प्रभाव अधिसूचित क्षेत्र** NAINA म्हणजे नवी मुंबई विमानतळ प्रभाव अधिसूचित क्षेत्र, ज्याचे नियोजन सिडको करते.
5. **C. सांगली** धुळे, नंदुरबार, छत्रपती संभाजीनगर, जालना, चंद्रपूर आणि सांगली हे सहा 'सुरक्षित' जिल्हे आहेत.
6. **D. शबरी नॅचरल्स** शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळाच्या शबरी नॅचरल्स या ब्रँडने हा पुरस्कार जिंकला.

इंटरॅक्टिव्ह माइंड मॅप, आणखी दिवस आणि रोजची क्विझ मोफत वाचा येथे: <https://www.handwrittennotes.store/current-affairs-in-marathi/maharashtra>

इतर विद्यार्थ्यांसोबत मोफत शेअर करा. माहिती सार्वजनिक स्रोतांतून गोळा करून आमच्या शब्दांत लिहिली आहे; एखाद्या आकड्यावर अवलंबून राहण्यापूर्वी अधिकृत स्रोत तपासा.